

THINK TANK

GOSPODARCZY GABINET CIENI

BCC

Warszawa, 2 listopada 2022 r.

RAPORT: ŚRODOWISKO NATURALNE

RYSZARD PAZDAN

minister środowiska Gospodarczego Gabinetu Cieni BCC

Uczestnik prac i członek Komitetu Monitorującego Programy Operacyjne nowej perspektywy finansowej 2014-2020, członek szeregu polskich i zagranicznych stowarzyszeń zawodowych, m.in. Polskiego Forum Akademicko-Gospodarczego, Air & Waste Management Association. Założyciel i prezes firmy ATMOTERM SA. Autor wielu publikacji i ekspertyz dotyczących m.in. gospodarki cyrkulacyjnej, zmian klimatu, emisji zanieczyszczeń, oddziaływań na środowisko, zarządzania informacjami środowiskowymi. Ekspert BCC ds. polityki środowiskowej państwa.

☎ 661 426 679 ✉ ryszard.pazdan@bcc.org.pl

REKOMENDACJE DLA RZĄDU

1. Kluczową rekomendacją dla rządu jest wyłączenie z Ministerstwa Klimatu i Środowiska działań operacyjnych dot. energetyki (również dot. subwencji i dotacji) oraz przeniesienie do tego resortu z Ministerstwa Infrastruktury zagadnień ochrony wód w Polsce. Z natury rzeczy działania gospodarcze dosyć często stają w sprzeczności z problemami środowiskowymi. Dotyczy to nie tylko konkretnych przedsięwzięć, ale również planów czy nawet polityk gospodarczych państwa. Z tego powodu, zgodnie zresztą z obowiązującym prawem, wszystkie takie działania wymagają strategicznych ocen środowiskowych. Dlatego też połączenie ochrony środowiska z energetyką, oraz ochrony wód z jej gospodarowaniem uważam za poważny błąd strukturalny, którego skutki to problemy między innymi z elektrownią Bełchatów, czy też rzeką Odrą.
2. Niezwykle istotną rekomendacją jest również natychmiastowe spełnienie warunków dla uzyskania funduszy europejskich KPO oraz wynikających z umowy partnerstwa. Brak takiego wsparcia praktycznie wyklucza transformację energetyki w Polsce oraz niezbędne inwestycje infrastrukturalne i środowiskowe.
3. Powtarzaną od kilku kwartałów rekomendacją BCC jest również konieczność natychmiastowej aktualizacji Polityki Energetycznej Państwa zgodnie z przyjętymi

przez RM założeniami. Inwazja Federacji Rosyjskiej na Ukrainie stworzyła ogromne zagrożenia dla suwerenności energetycznej większości państw europejskich w tym i naszego. Stąd bezwzględna konieczność zaktualizowania PEP do aktualnej sytuacji geopolitycznej. Obecne działania bez jasno określonej strategii (choćby średnioterminowej) w sytuacji takiego zagrożenia pogłębiać będą problemy środowiskowe i gospodarcze Kraju.

OCENA POLITYKI RZĄDU W ZAKRESIE OCHRONY ŚRÓDOWISKA

1. 7 października b.r. Najwyższa Izba Kontroli opublikowała wyniki kontroli z 3-let realizowania 11-to letniego Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” o budżecie 103 mld zł. Bardzo niski poziom realizacji efektów rzeczowych tego programu (2 – 4%) świadczy o wyjątkowej złej organizacji jego zarządzania od początków funkcjonowania. Główny cel programu czyli poprawa efektywności energetycznej budynków został osiągnięty w bardzo nikłym stopniu. W obecnej sytuacji zagrożenia niedoborami energii jest to bardzo niedobra wiadomość. Jednocześnie drugi cel programu, czyli ograniczenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych też jest śladowe. Np. ograniczenie PM 2,5 – 10 szacuje się na ok. 08%.
2. Drugą niedobłą wiadomością jest zawieszenie przez Ministra Klimatu i Środowiska stosowania wymagań jakościowych pali stałych określonych w rozporządzeniu Ministra Energii z 28 września 2018 r. Praktycznie dopuszczalne będzie stosowanie wszystkich paliw. W konsekwencji tego kroku niektóre samorządy podjęły uchwały zawieszające działania antysmogowe. Spowoduje to w sezonie grzewczym znaczne pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. Oczywiście stopień tego pogorszenia będzie uzależniony od warunków meteorologicznych.
3. Na pewno pozytywną decyzją było uruchomienie tzw. rządowej tarczy energetycznej zawierającej szereg przepisów prawnych wprowadzających dodatki i rekompensaty dla ponad 1 mln gospodarstw domowych, ponad 23 tys. podmiotów wrażliwych oraz przedsiębiorstw energetycznych. W budżecie państwa na 2023 r. przewidziano na ten cel ponad 3 mld zł. Wątpliwości budzi bardzo skomplikowana struktura tego programu, oraz w wielu przypadkach brak progów dochodowych.
4. Do pozytywów zaliczam również podpisaną w tym miesiącu przez Prezydenta Ustawę o ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 t. zamrażającą do cen z 2022 określone limity zużycia energii elektrycznej w gospodarstwach domowych. Wprowadzono również bonus obniżający cenę energii w następnym roku w zależności od osiągniętej efektywności energetycznej. Interesujący jest przyjęty przez rząd projekt ustawy o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej. Projekt ten zakłada wprowadzenie stałej maksymalnej ceny prądu dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz jednostek samorządu terytorialnego.

Wątpliwości budzi jednak możliwość naruszenia niedozwolonej w świetle prawa unijnego dyskryminacji między dostawcami chociażby w zakresie kalkulacji wypłacanych rekompensat.

Kontakt:

Mirosław Kasprzak

Rzecznik BCC

☎ 608 529 504

✉ mirosław.kasprzak@bcc.pl

Gospodarczy Gabinet Cieni Business Centre Club to think tank powołany w kwietniu 2012 r., aby wspierać działania prorozwojowe władz publicznych, monitorować prace resortów kluczowych dla przedsiębiorczości, rekomendować zmiany sprzyjające rozwojowi kraju, wzrostowi gospodarczemu i konkurencyjności polskich firm. W skład GGC BCC wchodzi wybitni gospodarzy fachowcy, z których wielu piastowało w przeszłości funkcje publiczne [lista poniżej]. Więcej informacji: <http://www.bcc.org.pl/Gospodarczy-Gabinet-Cieni.4241.0.html>